

Udvalgets Forslag er at foretrække for Regjeringsudkastet, fordi det er tydeligt og klart, hvilket man ikke kan sige om den ærede Indenrigsministers Forslag.

Sonne: Jeg maa takke den ærede Minister for den Venlighed, som jeg sporede i hans Bemærkninger om mit Underændringsforslag; jeg tør maaskee deraf haabe, at han heller ikke vil have Videre imod, at det vedtages, eller at han i alt Fald ikke vil lægge stærk Vægt paa de af ham imod det anførte Grunde. Hvad den Deel af mit Forslag angaaer, der slutter sig til det tredie Stykke i Udvalgets § 2, da anførte han ganske rigtigt, at de deri omhandlede Udgifter ere for ringe til for sig alene at gjøres til Gjenstand for en senere Afregning. Jeg har ogsaa selv erkjendt dette; det dreier sig ganske vist i det nævnte Stykke af § 2 ikke om store Summer, og jeg vilde derfor neppe heller have stillet mit Forslag til dette Stykke, naar der ikke alligevel skulde finde en aarlig Afregning Sted; men, da dette var Tilfældet, forekom det mig dog ikke at være nogen Ulempe, at Afregningen da ogsaa kom til at omfatte de her omhandlede Udgifter ved Fattiges Transport, der virkelig i enkelte Tilfælde kunne løbe noget op, i hvilke enkelte Tilfælde det da maaskee stundom, som det jo ogsaa blev erkjendt af den ærede Minister, vilde kunne blive noget haardt for den paagældende Commune at afholde dem. Naar den ærede Minister sagde, at Kjøbstæderne vare stærke nok til at bære disse Udgifter, maa jeg dog fremhæve, at der er enkelte Kjøbstadcommuner, hvad han jo forresten ogsaa selv tildeels indrømmede, der ere saa svage, at selv en saadan Byrde vil blive temmelig stor for dem. Jeg troer derfor, at det vil være ønskeligt, at mit Underændringsforslag vedtages. Naar den ærede Ordfører anførte, at Grunden til, at Udvalget havde foreslaaet Bidrag fra Amtcommunerne til de enkelte Sognecommuners Udgifter ved Fattiges Hjemsendelse, var den, at der fandt et Fællesskab Sted imellem dem, men derimod fremhævede, at et saadant ikke fandt Sted imellem Kjøbstad og Land, da er dette ganske vist rigtigt; men jeg mener jo netop, at et Fællesskab mellem Kjøbstad og Land er det, hvorefter der

skal stræbes, og navnlig, da i denne Art af Sager. Den ærede 1ste Landssthingsmand for 10de Kreds (Vesjen) anførte ganske vist, at han ikke kunde stræbe hen imod et saadant Fællesskab, og at han, netop fordi han ikke vilde et Fællesskab med Hensyn til den overordnede Bestyrelse mellem Kjøbstad og Land, ogsaa vilde stemme imod mit Forslag, fordi han maatte tage Conseqventsen af sin Anskuelse, men han erkjendte forøvrigt, at mit Forslag kunde være billigt, ja, jeg troer endogsaa, at han udtrykte sig saaledes, at det kunde være tillokkende for Kjøbstæderne. Jeg skal nu ikke her gaae ind paa at omtale, hvorvidt det kan være ønskeligt eller ikke at faae et Fællesskab for Kjøbstad og Land i Henseende til visse Communesager og den overordnede Communalbestyrelse, men jeg vil dog sige, at naar der er en Stemning mod et saadant Forslag, fra forskjellige Sider, da ligger dette, naar man vil gaae tilbunds, dog vist egentligt i en gjensidig Mistillid, som ikke burde være tilstede. Er der forøvrigt noget Forhold, hvori Fællesskab burde være tilstede mellem Kjøbstad og Land, da er det med Hensyn til Fattigforsørgelse og navnlig med Hensyn til Hjemsendelsesomkostningerne, hvorom der her er Tale. Jo mere den virkelige Forskjel mellem Kjøbstad og Land forsvinder — og den er jo i den sidste Tid forsvunden meget betydeligt i forskjellige Forhold, saaledes f. Ex. med Hensyn til Mæringsforholdene, der tidligere vare eiendommelige for Kjøbstæderne, men som nu, hvad jeg ikke betragter, ere blevne ordnede i det Hele paa lignende Maade paa Landet —, desto lettere vil Følgen deraf kunne blive, at Byrderne kunne blive forholdsvis større for Kjøbstæderne end tidligere. Hvis det nu er rigtigt, at en Deel af den fattigere Befolkning paa Landet virkelig tæer til Kjøbstæderne for at søge Erhverv der, naar det gaaer tilbage for den, da forekommer det mig ogsaa at være rigtigt, at Fattigforsørgelsesdistricterne bør være større, og at de bør være fælles for en Deel af Landet og en Deel af Kjøbstæderne; naar jeg ikke videre tør fastholde denne Tanke, da er det blot af Betænkelse ved, at der saa muligt i de enkelte Communer kunde blive ubviist mindre Sparommelighed med Hensyn til Fattigudgifters Afholdelse. — Jeg mener